

GENÇ KADINLARIN GÖNÜLLÜ STAJ DENEYİMLERİ

S | O | G | E | P

SOSYAL KALKINMA VE CİNSİYET EŞİTLİĞİ POLİTİKALARI MERKEZİ

GENÇ KADINLARIN GÖNÜLLÜ STAJ DENEYİMLERİ

Ocak 2009

Giriş

Sosyal Kalkınma ve Cinsiyet Eşitliği Politikaları Merkezi Derneği olarak Şubat 2008 - Ocak 2009 arasında üniversite öğrencisi kadınlarla gerçekleştirdiğimiz güçlendirme eğitimleri, parlamentoda, sivil toplum kuruluşlarında ve yerel yönetimlerde yer alma ile ilgili kadınların ifadeleriyle gönüllü staj projemiz kapsamında hazırlanan bu çalışma, hem gerçekleştirdiğimiz çalışmalarını hem de kadınların deneyimlerini yansıtmak amacı taşımaktadır.

Projenin genel amacı demokratik karar almanın iyileştirilmesi; özelde ise genç kadınların sosyal, politik ve ekonomik alanda çalışan kurumlarda organizasyonların nasıl yapılandığını deneyim ve ölçüm yoluyla öğrenmeleri, bu şekilde etkili vatandaşlık özelliklerini geliştirmeleri, bölgesel ve ulusal düzeydeki problem-çözme becerilerini geliştirmeleridir.

Yurttaş katılımı, örgütlenme, toplumsal sorunların çözüm adresleri olma bağlamında ele aldığımız bu proje; genç kadınları sivil toplum kuruluşlarında, özelde kadın örgütlerinde veya kendi örgütlenmelerini sağlama konusunda teşvik edici bir taraf da içermektedir.

Sosyal Kalkınma ve Cinsiyet Eşitliği Politikaları Merkezi

STAJ YAPILAN KURUMLAR

AMARGİ Kadın Kooperatifi

Dikili Belediyesi

Diyarbakır Belediyesi

Eğitim Reformu Girişimi

Filmmor Kadın Kooperatifi

İktisadi Kalkınma Vakfı

Kadın Adayları Destekleme ve Eğitme Derneği

Kırkörük Kadın Kooperatifi

Mor Çatı Kadın Sığınma Evi

Süleyman Demirel Üniversitesi KASAUM

T.B.M.M Dilekçe Komisyonu

Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etütler Vakfı

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği

Uluslar arası Göç Örgütü

Urfa Belediyesi

Bütün kurumlara katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

GERÇEKLEŞTİRİLEN EĞİTİMLER VE ATÖLYELER

Haziran Eğitimleri:

Türkiye’de Sivil Örgütlenme Biçimleri; Dernekler, Vakıflar, Platformlar, Kampanyalar (Başak Ersen – Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı – TÜSEV)

Sivil Toplum Nedir? Sivil Toplum Kuruluşları ne yapar? Aktif yurttaşlık nedir? Türkiye’de Sivil Toplum ve Katılımcılık (Laden Yurttagüler – İstanbul Bilgi Üniversitesi STK Eğitim ve Araştırma Birimi)

Kamu - Özel Sektör - Sivil Toplum Diyalogu (Rana Birden – Bahçeşehir Üniversitesi – Kadın Adayları Destekleme ve Eğitim Derneği (KA.DER))

Seçim Sistemleri (Emre Ersen – Marmara Üniversitesi)

Yerel Yönetimler (Ceren İşat- Sosyal Kalkınma ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikaları Merkezi(SOGEP))

Uluslararası Örgütlenmeler ve Uluslararası Taahhütler (Ceren İşat- Sosyal Kalkınma ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikaları Merkezi(SOGEP))

Medya İletişimi (Şirin Mine Kılıç - Kadın Adayları Destekleme ve Eğitim Derneği (KA.DER))

Liderlik (Şirin Mine Kılıç - Kadın Adayları Destekleme ve Eğitim Derneği (KA.DER))

Avrupa Birliği ve Sivil Toplum, (Zeynep Meydanoğlu – Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı – TÜSEV)

Kadın Hareketi Tarihi (Aysun Sayın – Sosyal Kalkınma ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikaları Merkezi (SOGEP))

Ocak Eğitimleri:

Küresel Kadın Ağı ve AWID “Dünya Kadın Buluşmasından Paylaşımlar” Fotoğraflarla Dünya Kadın Hareketi (Şebnem Kılıç, Bilgi Üniversitesi)

İşyerinde Cinsel Taciz: Farkındalık, Duyarlılık ve Önlenmesi (Nilüfer Ercan (Sosyal Psikoloji), Baran Metin (Endüstri ve Örgüt Psikolojisi) - Orta Doğu Teknik Üniversitesi)

Eğitimcilerimize, Kolaylaştırıcılarımıza ve Konuşmacılarımıza teşekkür ederiz.

Tüm dünyadaki araştırmalarda genç olarak tanımlanan 15-24 yaş grubu, ülkemiz nüfusunun yüzde 17'sini oluşturmaktadır (12.4 milyon) ve bu nüfusun yüzde 30'u okumakta, yüzde 30'u çalışmakta ve geri kalan yüzde 40'ı ise bu kategorilerin dışındadır.

UNDP'nin Mart 2008'de yayınladığı Türkiye'de Gençlik Raporu'na göre 13 bakanlık ve 23 kuruluş gençlik ile ilgilidir ancak bu kurumlar arasında eşgüdüm bulunmamaktadır.

Gençler ile ilgili sorunlar incelendiğinde, sorunların genel olarak katılım, eğitim, istihdam ve sağlık karşımıza çıkmaktadır, oysa ki katılım, temsiliyet, örgütlenme gibi başlıklar da temel sorun alanları olarak durmaktadır. Siyasi katılım ise artan bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Nitekim Konda araştırma şirketinin 2007 seçimleri öncesinde yapmış olduğu kamuoyu yoklamalarına göre¹ gençlerin hangi siyasi partiye oy vereceksiniz sorusu karşısında 18-28 yaş grubu yüzde 36,1'i hiç bir parti veya oy kullanmayacağım demiş, yüzde 25,5'i de kararsız olduğunu belirtmiştir. UNDP Türkiye 2008 İnsani Gelişme Raporu "Gençliğin Durumu" araştırmasına göre siyasi partilerde faaliyet gösteren gençlerin oranı sadece yüzde 4,7'dir. Geri kalan yüzde 95,3'ün ¼'ü ise hayatlarının hiç bir döneminde bir siyasi parti içerisinde yer almayı bile

¹ <http://www.konda.com.tr/html/dosyalar/secim07.pdf>, Siyasal Eğilimler Araştırması Özet Rapor, 18 Temmuz 2007

düşünmemektedir. Sivil toplum kuruluşlarına üyelik ise İstanbul özelinde yüzde 11 civarlarında iken bu oran Anadolu'da daha da düşmektedir.

Türkiye'deki nüfusun yüzde 17'si 15-24 yaş diliminde yer almaktadır. TÜİK 2000 Nüfus sayımı verilerine göre toplam nüfus içerisinde hem kadınlar hemde erkekler için en yüksek oran 15-19 yaş grubudur. Toplam nüfusun yüzde 50'den fazlası 24 yaşın altındadır.

Yaş	Toplam nüfus	Erkek	Kadın
	%	%	%
0-4	9,68	9,89	9,47
5-9	9,96	10,15	9,78
10-14	10,14	10,4	9,89
15-19	10,63	10,75	10,52
20-24	9,87	9,98	9,75
25-29	8,69	8,67	8,27

KATILIMCILARDAN;

Bir arada olmak, Örgütlenmek

Farklı şehirlerden, farklı üniversitelerden bir araya gelen katılımcılar, bir arada olmanın önemli bir deneyim olduğunu ifade ettiler.

“3 gün boyunca Türkiye'nin değişik bölgelerinden gelmiş 40 genç kadını

burada tutmak ve bu kadar verimli bir şekilde eğitim sağlamak muhteşem bir şey bir kere. Konuların sınırları çok güzeldi. Biraz daha kapılarımızı açmamıza, biraz daha toplumda ne kadar bir üst çatı altında birleşsek de tabanda farklı olabileceğimizi ama birbirimize tahammül edebileceğimizi öğrendik. Bu 3 gün sadece bir eğitim değildi, bu süreç aslında genç kadınların birbirlerini tanıyarak, birbirleriyle iletişim halinde yönetime dahil olup ilerde var oldukları örgütlenmelerde daha kuvvetlenmelerini sağlayan bir programdı bence.” Özge Ögütçü

Birbirimizden öğrenmek,

Yapılan eğitim ve atölye çalışmaları birbirimizden öğrenmek ve deneyimlerimizi paylaşmak üzerine kurgulandı.

“Bence konular yeterli ve sınırları iyi çizilmiş konulardı. Ama konuşmaya başlayınca çok açıldı, büyüdü ve çok güzelleşti. O yüzden çok kısaydı. Keşke çok daha uzun olabilseydi ve biz gelen insanlarla aha çok şey görüşebilip, daha çok şey sorabilseydik.” Nadire Pınar Genç

Dayanışma,

Bu program dahilindeki buluşmaların hedeflerinden biri de katılımcılar arasında iletişimi ve dayanışmayı sağlayabilmektir, bu hemen her konuda olabilirdi. “Benim de Diyarbakır'a gitmem gerekiyordu ve Diyarbakır'da tanıdığım hiç kimse yoktu. Ben de Serap'ı aradım...” Merve Topçu

Aktif Yurttaşlık

Önemli olan, toplumsal değişimin öznesi olabilmektir. *“Ben kendimi daha önce çok duyarlı bir insan olarak görüyordum, yolda biri düştüğünde üzülüyordum falan... Duyarlılık bu değil aslında. Sorunların çözümünde ne kadar aktif*

olarak bulunuyorsan, o kadar duyarlısın. Artık çok daha farklı bakmaya başladım.” Senem Kabaçelik

“Gelecekte de siyaset sahnesinde ne yapacağımıza şimdiden karar vermemiz gerekiyor” Nargiz Zautsade

“Kadınların yerel karar alma mekanizmalarda yer alması yerelin gelişmişlik düzeyini olumlu yönde etkiler. Özellikle Güneydoğu’da kadınların temsil edildiği bir platformun olması, gelecek açısından memnun edici bir durum ve bu kurumda devam etmeyi hatta belediye başkanlık adaylığına kadar varacak şekilde faaliyetlerde yer almayı istiyorum.” Serap Yavuz

Farklı Alanlarda Öğrenme

Staj yapılan kurumların çalışma alanlarına dair bilgi sahibi olunması ve o çalışmaların içinde yer alınması önemlidir. “Eğitimde Haklar çalışma toplantılarına katıldığımda çok şey öğrendim. Sadece eğitim alanında değil, çalışma grubundaki hangi STK’nın nasıl bakış açısı yansıttığını, nasıl yaklaşımı olduğunu, ya da bir platform sürecinde neler gerçekleştirilebileceğini gördüm” İrem Aktaşlı

Gönüllü Staj yaptıkları kurumlar aracılığıyla uluslararası alanda yapılan çalışmalarını izleyebilme, katılabılme, “Daha önce bu kadar büyük bir konferansın içinde yer almamıştım açıkçası. Kalabalık olmasının yanı sıra çeşitlilikten kaynaklı bir başdöndürücülük de vardı. Bir dahaki sefere sadece dinleyici konumunda olmayı değil, sunum yapan olmayı da tercih ederim ayrıca. Bir taraftan da İstanbul’da böyle bir forumu ağırlayabiliriz diye de düşündük, düşünmedik değil ☺” Şebnem Kılıç

(AWID dünya kadın zirvesi deneyimlerinden)

“Parlamento denilen yer kocaman bir bürokrasi ağı. Sizi temsil eden seçkinler var, iktidar var. Sizin adınıza karar verenler var; temsili demokrasi denen şey vardır ya. Bana bir siyasal mekanizmayı inceleme fırsatı verdi.” Aysun Bingöl

“Ben de stajımı İktisadi Kalkınma Vakfı’nda yaptım. Oraya gidene kadar AB üyeliği konusunda pek bir bilgim yoktu ama oraya gittikten sonra neden tam üyelik için bu kadar uğraştığımızı anladım”.Merve Tezcan

“Eğitime erişim ve eşitlik, eğitimin kalitesi ve etkinliği, eğitimde kaynaklar ERG'nin etkinlik alanının ana başlıkları. Herkesin erişebildiği ve eşit faydalanma hakkına sahip olduğu bir eğitim tahayyülü var. ERG'nin ayrıca bu resmin içinde cinsiyet eşitliği sağlanması, din ve vicdan hürriyetine engel olacak müfredatın değiştirilmesi de var. ERG'nin eğitim reformu adına dikkat çektiği öneriler benim kişisel olarak desteyebileceğim öneriler. O nedenle

ERG'de çalışmak, eğitim politikalarına dair bilgi edinmek olduğa keyifli.” Dilek Karagöz

“Toplumsal Cinsiyet Yukseklisansı yapmak için SOAS'a başvurdugumda en büyük ilgimin cinsellik sosyolojisi, göç ve cinsel işçilik olduğunu yazmıştım. Bu staj da tam bu konuları içeriyordu; Türkiye'deki insan kaçakçılığının talep boyutunu araştıran bir grup akademisyene asistanlık yaptım.” Zeynep Erul

Özgüven

Program kadınlari güçlendirme hedefi ile kurgulandı ve bu bağlamda staj yaptıkları kurumlarla ilgili ön bilgiler verildi. *“alıştığım günler boyunca gerçekten saygı duyulduğumu hissettim ve bu harikaydı açıkçası. Özetle meclis stajı benim için çok verimli oldu diyebilirim. Her yönüyle çalışma alanını, insanları, birbirleriyle ilişkilerini inceleme imkânı gayet olumluydu. Bir daha olsa bir daha yaparım ona çok eminim.” Gizem Coşkuner*

Neden İşyerinde Cinsel Taciz Konuştuk?

“İnsan günün en az 8 saatini, haftanın en az 5 gününü çalışarak geçiriyor; bu gerçekten çok önemli bir süre... Yeri geliyor ailemize ayırdığımız vakitten, yeri geliyor uykumuza ayırdığımız

vakitten çok daha fazlasını çalışmak için harcıyoruz. Ve bu da açıkçası işyerinde geçirdiğimiz zamanın önemini arttıran bir faktör. Bu anlamda, işyerinde karşılaştığımız can sıkıcı olaylar, bizim hem psikolojimizi, hem de sosyal anlamda ilişkilerimizi çok ciddi etkiliyor. Cinsel taciz de bu anlamda çok önemli bir yer tutuyor. Amerika'da %44, Avrupa Birliği'nde %37, Türkiye'de ise %80lere çıkan bir

oranda insanlar, çalışanlar cinsel tacize uğradıklarından bahsediyor evlerinde. İşyerinde karşılaşılan cinsel tacizin neredeyse tamamı kadına yapılıyor çünkü erkekler bunu ya cinsel taciz olarak algulamıyor veya rapor etmiyorlar. Rapor eden kadınlar ise gerçekten çok az; %17 civarı Türkiye'de. Bunları da aslında işyeri hukuku açısından değil; yalnızca adli vakalar üzerinden takip edebildiğimiz ölçüde söyleyebiliyoruz yani kadınların %10'u ile %20'si işyerinde cinsel tacize uğradıklarından ötürü bir yasal süreç başlatmak zorunda kalıyorlar. Yapılan bir araştırmada kadınların %80'i işyerinde cinsel tacize uğradıklarından bahsediyor Türkiye'de. Ve sadece rapor edilenin %15 civarında olduğunu düşünürsek bu gerçekten düşük bir rakam ve gerçekten korkutucu bir durum. Çünkü cinsel tacizin işyerinde çok çok ciddi sonuçları var. Örneğin; depresyon, uyku bozukluğu, çalışanın sosyal ortamdan kendini izole etmesi, iş veriminin düşmesi, işten ayrılma... Bunların hepsi gerçekten çalışma ortamında cinsel tacizin ilişkide bulunduğu ve istenmeyen sonuçlar. Bu anlamda kişilerde cinsel taciz hakkında bir farkındalığın oluşması, duyarlılığın artması gerçekten hedeflediğimiz bir sonuç.” (Baran Metin)

Nasıl Konuştuk?

“İşyerinde cinsel taciz farkındalık, duyarlılık ve önlenmesi eğitimi çerçevesinde kısa bir atölye çalışması yaptık. İşyerinde cinsel taciz algısını, ve cinsiyete dayalı, cinsel tercihe dayalı tacizi de konuştuk. İşyerinde cinsel tacizin empatik yaklaşımla tartışıldığı bir modüldür ve duyarlılığı mağdur açısından; sonuçları hem duygusal psikolojik, hem de performans ve maddi açıdan sonuçlarını gözler önüne serecek ampirik çalışmalardan bahsettik. Ve bir de kişilerin kendi deneyimleri ya da hipotetik kurgularından yola çıkarak duygusal düşüncelerini sağlayacak kısa bir seansımız da oldu bu kısımda... Dolayısıyla, duyarlılık kısmında empati ve saygının altını çizerek, atölyeyi tamamlamış olduk” (Nilüfer Ercan)

İşyerinde Cinsel Taciz: Farkındalık, Duyarlılık ve Önlenmesi İçin Eğitim

Dünya genelinde istatistiksel figürler ortaya koyan çalışmalar, işyerinde cinsel taciz olgusunun çoğunlukla yüzde 40 ve üzerinde oranlarda yaygın olduğunu göstermiştir ve mağdurların büyük bir bölümünü kadınların oluşturduğu gözlenmiştir (örn. EECD, Birleşik Devletler İstihdamda Fırsat Eşitliği Komisyonu raporları, 2006; 2008). Türkiye’de mağduriyet- rapor etme oranları net bir istatistiki tablo ortaya koyamamaktadır, ancak çalışan kadınların yüzde sekseninin direkt ya da dolaylı olarak iş yerinde cinsel taciz mağduru olduğu düşünülmektedir (Aydemir, 2006). Bu rakam, günlük hayatta farketmediğimiz, görmezden geldiğimiz ya da anlatamadığımız, üzerine konuşamadığımız bir gerçeği gözler önüne sermektedir: İşyerinde cinsel taciz.

İşyerinde cinsel taciz, kişilik haklarına saldırı olarak, pek çok çalışmada da amprik şekilde ortaya konduğu üzere, kişinin çalışma haklarını kısıtladığı, onurunu zedeleyici, aşağılayıcı, utandırıcı ve saldırgan bir ortamı dayattığı için kişilerin hem çalışma hem özel yaşamını bir hayli zorlaştırmaktadır. İşyerinde cinsel tacize ilişkin mitler, konunun ciddiye alınmaması, işveren/amir tarafından göz yumulması gibi gerçekler önleme ve çözüme dair yol almada kurumları ve çalışanları bir hayli yavaşlatmaktadır. Bu bağlamda işyerinde cinsel taciz ile ilgili bilinçlenmenin, farkındalık ve duyarlılık kazanmanın işyerinde cinsel tacizi önleme açısından önemi uzmanlar ve sivil toplum kuruluşları tarafından pek çok kez dile getirilmiştir. Bu bilinçlenme ve duyarlılık sağlanmadıkça, işyerinde cinsel tacizin tanığı ya da müdahil olabilecek otoritesinin üç maymunu oynamaktan ya da geçici ve etkin olmayan çözümler getirmesinden daha fazlasını beklemek de zorlaşıyor.

Bu eğitimin amacı, çalışanların cinsel tacizi daha net tanımlayabilmelerini, fark edebilmelerini, mağdur açısından değerlendirebilmelerini, hukuki hak ve sorumluluklarının bilincinde olmalarını; dolayısıyla, işyerinde cinsel tacizi önlemeye katkıda bulunabilmelerini sağlamak, işyerinde cinsel taciz mağduru olduklarında da başatma stratejileri geliştirmeleri açısından yardımcı olmaktır.

İşyerinde cinsel taciz konusunda atlanmaması gereken çok önemli bir nokta da , farkındalık, duyarlılık ve önlem açısından net bir tavır ortaya koyabilen kurum ya da şirketlerde, iş yerinde cinsel taciz vakalarının implikasyonlarının en aza indirilebileceğidir. Bu bağlamda geleceğin yöneticilerine önemli bir rol düşmektedir, çünkü bu tavrın önce kişisel, sonra da kurumsal düzeyde içselleştirilmesi, genç yönetici adaylarının bilinçlenmesinden geçmektedir. Biz de, bu eğitimi tasarlarken, bireylerin farkındalığı ve duyarlılığı kadar, Türkiye’de bu tavrın geliştirilebilmesine katkıda bulunmayı da amaçladık.

Eğitim geliştirme sürecinde bize sunduğu katkıları ve danışmanlığı için Prof. Dr. Hayriye Canan Sümer’e ve bu eğitimi hedef kitesine taşımamıza yardımcı olduğu için Sosyal Kalkınma ve Cinsiyet Eşitliği Politikaları Merkezi’ne teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Nilüfer Ercan ve Baran Metin

KARAR ALMA MEKANİZMALARINDA KADIN TEMSİLİ

Üniversiteler:

Ünvan/Kurul	% - Kadın	% - Erkek
Toplam Öğretim Elemanı	40	60
Okutman	57,9	42,1
Araştırma Görevlisi	45,7	54,3
Öğretim Görevlisi	37,8	62,2
Yardımcı Doçent	33,1	66,9
Doçent	30,9	69,1
Profesör	27,1	72,9
Dekan	12,6	87,4
Rektör	7,83	82,17
YÖK Kurulu	5	95
YÖK Denetleme Kurulu	0	100

- 1 YÖK verilerine göre Türkiye’de 86.522 öğretim elemanı görev yapıyor. Bunların %40’ı (34.875) kadın; %60’ı (51.647) erkek.
- 2 Profesör erkeklerin oranı %73; kadınların oranı ise %27. Doçentlerin %32’si; yardımcı doçentlerin %33’ü; öğretim görevlilerinin %41’i; okutmanların %59’u; araştırma görevlilerinin %46’sı kadın.
- 3 YÖK Kurulundaki 20 kişiden sadece 1 kişisi kadın = yani sadece % 5. Denetleme Kurulunda ise 8 kişinin arasında hiç kadın yok = yani % 0.
- 4 Üniversitelerdeki kadın dekanların oranı %12,6.
- 5 Toplam (85 Devlet ve 30 Vakıf Üniversitesi olmak üzere) 115 Üniversite rektörü arasında sadece 9 tanesi kadın. Yani % 7,83.

Barolar:

Ünvan/Kurul	% - Kadın	% - Erkek
Baroya Kayıtlı Avukat Toplamı	36,82	63,18
Delegeler	7,84	92,16
Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyeliği	9,09	90,91
Baro Başkanlığı	6,41	93,59

- 1 Barolara kayıtlı kadın avukat sayısı 23.378'dir; Erkeklerin oranı % 63,18 ve kadın sayısı da % 36,82'dür.
- 2 78 Baro Başkanından sadece 5 tanesi Kadın – yani sadece % 6,41.
- 3 Türkiye Barolar Birliği'nin 5 kişilik Başkanlık Divanında hiç kadın yok – 11 Kişilik Yönetim Kurulunda sadece 1 kadın var – 7 kişilik Disiplin ve 3 kişilik Denetleme Kurulunda hiç kadın yok –
- 4 Bugüne kadar Türkiye Barolar Birliği'nin 7 Başkanı olmuş hepsi erkek
- 5 Türkiye Barolar Birliği delegelerinin sadece 25'i kadın. Toplam delege sayısı: 319 kişi. Kadın delege yüzdesi % 7,84.

Milli Eğitim:

Okul Kademe /Öğretmen	% - Kadın	% - Erkek
Okul öncesi	95,23	4,77
İlköğretim	48,03	51,97
Orta öğretim	41,28	58,72
Lise	42,9	57,10
Mesleki ve teknik liseler	39,31	61,69
Okul Yöneticileri	7	93

- 1 Okul öncesi Okullarda kadın öğretmen sayısı 23.594, oranı % 95,23, erkek öğretmenlerin sayısı 1181, oranı % 4,77.
- 2 İlköğretim okullarında kadın öğretmen sayısı 193.463, oranı % 48,03, erkek öğretmenlerin sayısı 209.366, oranı % 51,97.
- 3 Ortaöğretim’de kadın öğretmen sayısı 77.478, oranı % 41,28, erkek öğretmen sayısı 110.187, oranı % 58,72.
- 4 Liselerde kadın öğretmenlerin sayısı 44.351, oranı % 42,90, erkek öğretmenlerin sayısı 59.038, oranı % 57,10.
- 5 Mesleki ve teknik liselerde kadın öğretmen sayısı 33.127, oranı % 39,31, erkek öğretmenlerin sayısı 51.149, oranı % 61,69.

Yerel Yönetimler:

Yerel yönetimlerde kadın

	Kadın	Toplam	Toplam içindeki pay (%)
2004			
Belediye Başkanı	18	3225	0,6
Belediye Meclis Üyesi	817	34477	2,3
İl Genel Meclisi Üyesi	57	3208	1,8
1999			
Belediye Başkanı	18	3215	0,6
Belediye Meclis Üyesi	541	34084	1,6
İl Genel Meclisi Üyesi	44	3122	1,4

Kaynak: Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü (2007)

- 1 2004 yerel seçim sonuçlarına göre, 18 kadın belediye başkanından 1'i il, 5'i ilçe, 12'si belde belediye başkanıdır.
- 2 Kadın belediye başkan sayısı 18; oranı %0,56; erkek sayısı 3207, oranı %99,44.
- 3 Kadın belediye Meclis Üyesi sayısı 834, oranı %2,42; erkek sayısı 34477; oranı %97,58.
- 4 İl Genel Meclis üyesi kadın sayısı 58; oranı %1,81; erkek sayısı 3208; oranı 98,29.

Parlamento:

- 1 TBMM'de kadın milletvekili sayısı 50, oranı ise 9.1'dur.
- 2 Bu yüzdeyle Türkiye 189 Dünya ülkesi sıralamasında Malezya'yla aynı sırayı paylaşarak 134. sıradadır.

Seçim Yılı	Parlamentodaki Milletvekili Sayısı	Kadın Milletvekili Sayısı	Toplam İçindeki Pay (%)
1935	395	18	4.6
1943	435	16	3.7
1950	487	3	0.6
1957	610	8	1.3
1965	450	8	1.8
1973	450	6	1.3
1991	450	8	1.8
1999	550	22	4.2
2002	550	24	4.4
2007	550	50	9.1

Kadınların bürokrasi içerisindeki durumu (2007)

Ünvan	Kadın	Toplam	Toplam İçindeki Pay (%)
Müsteşar	0	19	0
Müsteşar Yardımcısı	2	79	2,5
Genel Müdür	7	177	3,9
Genel Müdür Yardımcısı	34	514	6,6
Başkan	9	131	6,8
Başkan Yardımcısı	5	57	8,7
Genel Sekreter	3	10	30
Genel Sekreter Yardımcısı	2	8	25
Daire Başkanı	280	1979	14,1
Daire Başkan Yardımcısı	24	318	7,5
Bölge Müdürü	11	422	2,6
Müdür	1737	10839	16
Müdür Yardımcısı	2118	7731	27,3
Kaymakam	14	700	2,00
Vali	0	155	0
Vali Yardımcısı	4	446	0,90

*Kaynak: Devlet Personel Başkanlığı

İçişleri:

Ünvan	Kişi Sayısı	Kadın Yüzdesi	Erkek Yüzdesi
Bakan	1	0	100
Bakanlık Danışmanı	3	0	100
Bakanlık Müşaviri	4	0	100
Bakanlık Müsteşarı	1	0	100
Müsteşar Yardımcısı	4	0	100
Genel Müdür	4	0	100
Merkez Valisi	73	0	100
Genel Müdür Yardımcısı	5	0	100
Hukuk Müşaviri	45	0	100
Başmüfettiş	143	0	100
Vali	81	0	100
Vali Yardımcısı	446	0,90	99,10
Müfettiş	24	0	100
Kaymakam	775	1,55	98,45
Bakanlık Müşaviri	2	0	100
Daire Başkanı	25	0	100
Şube Müdürü	15	6,67	93,33

- 1 İç İşleri bakanı erkek
- 2 Bakan Danışmanı 3 kişi - kadın yok
- 3 Bakanlık Müşaviri 4 kişi - kadın yok
- 4 Bakanlık Müsteşarı erkek
- 5 Müsteşar yardımcısı 4 kişi - kadın yok
- 6 Teftiş Kurulu Başkanlığı Kurul Başkanı Yardımcısı 4 kişi - kadın yok
- 7 Genel Müdürler 4 kişi - kadın yok
- 8 Merkez Valisi 73 kişi - kadın yok.
- 9 Genel Müdür Yardımcısı 5 kişi - kadın yok
- 10 Hukuk Müşaviri 45 kişi - kadın yok
- 11 143 mülkiye başmüfettişi - kadın yok
- 12 81 Vali - kadın yok
- 13 Kaymakam 775 kişi - 12 tanesi kadın
- 14 Vali Yardımcısı 446 kişi - 4 kadın
- 15 Mülkiye müfettişi 24 kişi - kadın yok
- 16 Bakanlık Müşaviri 2 kişi - kadın yok
- 17 Daire Başkanı 25 kişi - kadın yok
- 18 Şube Müdürü 15 kişi - 1 kadın:

Dışışleri:

Ünvanı	Kadın	Toplam	Toplam İçindeki Pay (%)
Meslek Memuru	239	945	25,2
İdari Memur	196	490	40
Haberleşme Teknik Personeli	1	133	0,75
Hukuk Müşaviri	16	28	57,1
Uzman Müşavir	3	14	21,4
Danışman	4	18	22,2
Güvenlik Ataşesi	16	379	4,2
Merkez memuru	231	576	40,1
Mahalli Katip	14	38	36,8
Sözleşmeli Personel	897	2365	37,9

	Kadın	Erkek	Kadın Oranı %	Toplam
Geçmişten Günümüze Dışişleri Bakanları	1	44	2,22	45
Büyükelçi	15	151	9,04	166
Başkonsolos	2	56	3,45	58
Dış temsilciliklerde diplomatik statüyü haiz personel sayısı	49	133	26,92	182

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu:

Unvan	Kadın Sayısı	Kadın Yüzdesi	Erkek Sayısı	Toplam
Başkan	0	0	1	1
Başkan Yardımcıları	0	0	3	3
İkinci Başkan	0	0	1	1
Kurul Üyeleri	0	0	5	5

Anayasa Mahkemesi:

Anayasa Mahkemesi Başkanlığında Kadın Personel durumu (Mayıs 2007)

Ünvanı	Kadın	Toplam	Toplam içindeki pay (%)
Başkan	0	1	0
Başkan Vekili	0	1	0
Üyeler	2	15	13,33
Genel Sekreter	0	1	0
Genel Sekreter Yardımcısı	0	1	0
Raportörler	5	23	21,74
Müdürler	5	11	45,4

Danıştay:

Danıştay Başkanlığında Kadın Personel durumu(Nisan 2007)

Ünvanı	Kadın	Toplam	Toplam içindeki pay (%)
Başkan	1	1	100
Başsavcı	1	1	100
Başkan Vekili	1	2	50
Daire Başkanı	2	13	15,3

Üye	36	76	47,3
Savcı	16	38	42,1
Tetkik Hakimi	94	237	39,6
Anayasa Mahkemesi Geçici Raportörü	1	3	33,3
TOPLAM	152	371	40,97

Yargıtay:

Yargıtay Başkanlığında Kadın Personel durumu (Nisan 2007)

Ünvanı	Kadın	Toplam	Toplam içindeki pay (%)
Başkan	0	1	0
Cumhuriyet Başsavcısı	0	1	0
Başkan Vekili	0	2	0
Daire Başkanı	2	34	5,8
Üye	41	250	16,4
Tetkik Hakimi	203	448	45,3
Yargıtay Cumhuriyet Savcısı	10	119	8,4

Sayıştay:

Sayıştay Başkanlığında Kadın Personel durumu (Mayıs 2007)

Ünvanı	Kadın	Toplam	Toplam içindeki pay (%)
Başkan	0	1	0
Yönetim Üyeleri	0	4	0
Daire Başkanı	0	8	0
Üye	2	39	5,1
Denetçi	157	663	23,6

RTÜK:

Ünvan	Kadın Sayısı	Kadın Yüzdesi	Erkek Sayısı	Toplam
Başkan	0	0	1	1
Başkan Vekili	0	0	1	1
Önceki Başkanlar	0	0	1	1
Kurul Üyeleri	1	11,11	8	9

Sendikalar:

SENDİKALAR	Kadınların oranı(%)	Kadınların sayısı
İşçi sendikaları üyesi	10%	
Kamu emekçileri sendikaları üyesi	30%	
DİSK, TÜRK İŞ ve HAK İŞ, Kamu Sen, Memur Sen'in yönetim kurulu	0%	0
KESK Genel Merkez Yönetim Kurulu	2,20%	2
Sendika başkanlığı(91 sendika başkanı içerisinde)	5,49%	5
Yönetim kurulu üyeliği(481 üye içerisinde)	6,65%	32
Kamu çalışanları sendikaları genel başkanlığı(51 genel başkan içerisinde)	9,80%	5
Kamu çalışanları sendikaları merkez yöneticileri(325 merkez yöneticisi içerisinde)	8%	26
Bankacılık alanındaki sendikaların genel merkez yöneticisi(35 sendika içerisinde)	8,57%	3

Türkiye Odalar Borsalar Birliği:

Ünvan	Kadın Sayısı	Kadın Yüzdesi	Erkek Sayısı	Toplam
Başkan	0	0	1	1
Başkan Yardımcısı	0	0	5	5
Sayman	0	0	1	1
Kurul Üyeleri	0	0	8	8
Birim Yöneticileri				
Genel Sekreter	0	0	1	1
Başkanlık Özel Müşaviri	0	0	6	6
Özel Kalem Müdürü	0	0	1	1
Genel Sekreter Yardımcısı	0	0	3	3
Daire Başkanı	1	14,28	7	8
Müdür	4	23,52	17	21

SOGEP HAKKINDA

SOGEP, kadın sorunlarının çözümleri doğrultusunda yapılan çalışmaların etkili bir biçimde sonuçlanabilmesi için bu alanda yapılan etkinliklerin, tartışılan politika önerilerinin, en iyi uygulamaların ve ders çıkartılması gereken başarısız deneyimlerin bir araya toparlanması, analiz edilmesi ve tekrar alanda çalışan aktörlere yayılması gerekliliğinden yola çıkarak, tüm aktörlerle ilişki içinde olan, alanın bütününe de bakıp analiz edebilecek bir merkez olarak kurulmuştur. SOGEP'in misyonu kadın çalışmaları alanının bilgisini derleyerek, tekrar alandaki aktörlerin kullanımına sunmaktır. SOGEP demokratik katılım ve temsil konusunda genç kadınlar için bir platform olup bu platform üzerinden genç kadınların güçlendirilmesini hedeflemektedir. Merkez, temel olarak sivil toplum örgütlerinin ve kamuoyunun talepleri doğrultusunda sosyal kalkınma ve cinsiyet eşitliği politikalarını ilerletmeyi amaçlamaktadır. Aynı zamanda STK'lara kendi savunuculuk veya çalışma alanlarında lobi ve politika yapma araçları sunmayı da hedeflemektedir.

SOGEP, misyonu doğrultusunda temel olarak şu çalışmalara odaklanmaktadır:

- Araştırma yürütmek, politika dokümanları ve araçları üretmek, izleme ve raporlama yapmak.
- Araştırma sonuçlarının yaygınlaştırılmasını ve çeşitli örgüt ve kurumlarca gerçekleştirilen araştırmaların bulgularının paylaşılmasını sağlamak, kendi alanına bağlı olarak, ulusal, bölgesel, küresel ve özellikle AB düzeydeki kurum ve örgütlerle yeni metodolojiler üzerine deneyim aktarımında bulunmak.
- Türkiye'nin AB'ye üye olma süreci ile paralel olarak, ürettiği ve uyguladığı sosyal projeler aracılığıyla, farklılıkları değerli kılarak eşit bir toplumu desteklemek. Buna bağlı olarak, politik gündemin toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifi ile dönüştürülmesine yardımcı olmak ve STK'ların ve ilgili diğer tüm aktörlerin ilgili süreçlere katılımını kolaylaştıracak çalışmalarda bulunmak.
- Özelden kadın örgütlerine, genelde ise kadın çalışmaları alanında yer alan aktörlere kapasitelerini artıracak, çalışmalarını sağlam temellere oturtacak, savunuculuk çalışmalarında destek verecek araçları üretmek ve uygulamak.

İlkelerimiz:

- Anti-militarist
- Homofobik olmayan
- Farklılıklara saygılı
- Dayanımcı
- Anti-hiyerarşik
- İnsan haklarına duyarlı

Sosyal Kalkınma ve Cinsiyet Eşitliği Politikaları Merkezi Derneği

İstiklal Caddesi, Bekar Sokak 7-6 Beyoğlu İstanbul

www.sogep.org.tr